



גמ"ר 6613/02/14 - מדינת ישראל נגד חנוך כהן

בית משפט השלום לתעבורה בפתח תקווה

12 דצמבר 2016

גמ"ר 6613-02-14 מדינת ישראל נ' כהן

לפני כבוד השופט יהושע צימרמן
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

חנוך כהן

הנאשם

גזר דין

כתב אישום ומהלך הדיון

1. הנאשם הואשם בכך שביום 4.12.13 בעת נהיגתו ברכב, נהג ברשלנות, פנה פניית פרסה וכאשר רכבו הגיע לנתיב הנסיעה הנגדי התנגש ברוכב אופנוע רזיאל זגיר אשר נסע בנתיב הנסיעה הנגדי, והרגו. הנאשם כפר באשמתו ונשמעו הראיות בתיק. מטעם התביעה העידו עדי ראיה ובוחני תנועה של משטרת ישראל ומטעם הנאשם העידו הנאשם ורעייתו וכן 3 מומחים בתחומים שונים, האחד בתחום האלקטרואופטיקה השני בתחום תקשורת ואיכונים והשלישי בתחום סימולציות של תנועות כלי רכב. ביום 21.4.16 ניתנה הכרעת דין ובמסגרתה הורשע הנאשם בעבירה המיוחסת לו בכתב האישום דהיינו גרם מוות ברשלנות. התיק נקבע לטיעונים לעונש. בפתח ישיבת הטיעונים לעונש ביקשה ב"כ המאשימה להגיש את מכתבו של נפגע העבירה- אביו של רזיאל, רונן זגיר. רונן התייב למרבית הדיונים הרבים בתיק והיה מעורב ביותר במהלכו של המשפט על דיוני הרבים, ואולם לדיון זה לא היה יכול להתייב והתברר כי מאז הדיון האחרון בתיק האב נעצר ועודנו עצור. ב"כ הנאשם התנגדה להגשת המכתב, נימקה התנגדותה, ותוצאת התנגדותה היתה דחיית הדיון והוראה על הבאתו של רונן באמצעות שב"ס לדיון הנדחה. הדיון כאמור נדחה, ההגנה ביקשה הגשת תסקיר שרות מבחן, בית המשפט נעתר לבקשה והוגש תסקיר בעניינו של הנאשם. ביום 9.11.16 הובאו ראיות לעונש ונשמעו הטיעונים לעונש.

ראיות לעונש מטעם המאשימה

2. עדות האב- רונן

בפני בית המשפט העיד אביו של המנוח ותאר כיצד משפחתו התפרקה. האב אשר נכח במרבית הדיונים בתיק, ואכן היה נתון בסערת נפש, לא אחת, מתאר כיצד הדיונים הממושכים פותחים בכל פעם את הצלקות בנפש



מחדש. " כל פעם הצלקת נפתחת לי וכל פעם שאני מגיע לפני הדין אני יודע שבוע של דכאון ונפילות נפש עוד פעם נפילה לתמוך בבנות." אביו של הנאשם כואב מאוד את העובדה שהנאשם לא לקח אחריות למעשיו "...אני סובל, מאוד קשה, אם זה היה נגמר אולי היה מסתיים בצורה אחרת וזה עדיין לא נגמר ואני יודע שזה לא יגמר כי יהיה ערעור ועוד ערעור והתחמקות מאחריות....ההתחמקות של הנאשם כל יום כואבת לי. נכון שהחוק מאפשר לו להוכיח את עצמו, אבל זהו, די, שלוש שנים אחרי המקרה. לי זה לא נגמר. הצלקת הזו פתח לי אותה כל יום וכל פעם מחדש... אני לא מאחל לאף אחד באולם באמת לחוות את מה שכואב לי"

3. מכתב האחות - תהילה

לבית המשפט הוגש מכתבה של אחות המנוח. במכתבה מתארת תהילה כיצד חיי המשפחה נהרסו כתוצאה מהתאונה. תהילה תארה את בכייה השקט של אימה וקשייה לחזור לשיגרת החיים. תהילה סיפרה אודות אחותם הקטנה שירז שהינה בת 10 ואובדן שימחת חייה מאז מותו של אחיה, וסיפרה אודות קשייה שלה ומצבה הנפשי מקרות התאונה. דברי תהילה אודות אביה משתלבים היטב עם התרשמותו של בית המשפט ועם דברים שמסר האב. תהילה תארה את דמותו ותכונותיו של רזיאל, את התנדבותו במכבי האש בת"א ואת רצונו להתגייס ליחידה מובחרת. תהילה תארה כיצד נוכחותו של רזיאל מלאה את הבית אור ושמחה "וכשהוא נהרג הבית התמלא עצב"

ראיות לעונש מטעם ההגנה

4. ההגנה הגישה חוות דעת פסיכולוגית באשר לטיפול בבנו של הנאשם ובאשר למצבו הנפשי והגופני בעקבות התאונה ובשל החשש מגזירת דינו של אביו למאסר.

5. עדויות לעונש

בפני בית המשפט העיד מפקדו של הנאשם משרותו בצה"ל עודד בשן. עודד סיפר על התנדבותו של הנאשם לשרות מילואים, ועל האחריות הרבה שגילה. עוד תאר עודד את פעילותו של הנאשם כחובש קרבי ובעת החלצות תחת אש לטיפול בפצועים. בפני בית המשפט העיד בנוסף מר כהן גיסו של הנאשם אשר מתאר את הנאשם כבחור אשר "...הערכים שהוא מסמל הם ערכים של נתינה שיתוף פעולה והתנדבות בין אם זה במסגרת צבאית מילואים או עבודה...איש ישר דרך רחוק מהתרשלות רחוק מקלות דעת ופזיזות..." מר כהן מציין כי אישיותו, התנהגותו, והתנהלותו של הנאשם אינם מתאימים למסגרת שנקראת בית סהר. בסיכומי שלב שלב זה העיד חמיו של הנאשם אשר ליווה את כל מהלך המשפט. חמיו ביקש להעיד אודות המאמצים אשר עשה הנאשם ומשפחתו ליצירת קשר עם משפחת המנוח, חמיו - עו"ד עזגד, פתח בכך שהשכול אינו זר למשפחתם, אישתו הינה יתומת מלחמת השחרור ואחיו היקר לו מכל נהרג במלחמת יום כיפור. עו"ד עזגד מתאר כיצד כבר בליל התאונה סרו לבית החולים כדי ליצור קשר עם משפחת המנוח אשר היה באותו שלב עדיין בין החיים ואולם הומלץ להם ע"י הצוות הרפואי להמנע מכך. עו"ד עזגד הקריא ממכתב אשר כתב יומיים לאחר מכן למשפחת המנוח, מכתב המתאר את כאבם והשתתפותם בכאב משפחת הנפגע ומציע כל עזרה שתדרש. עו"ד עזגד מסר בעדותו כי בעקבות המכתב, אימו של המנוח יצרה קשר טלפוני עימם, הודתה להם על המכתב,



מסרה כי אינה כועסת, וביקשה כי יתפללו לרפואת בנה.

טיעונים לעונש מטעם המאשימה

6. המאשימה סברה כי לנוכח הכרעת הדין, נהיגתו של הנאשם היתה ברמת רשלנות גבוהה. בנסיבות אלו סברה המאשימה כי המתחם הראוי הינו בין 12-24 חודשי מאסר. המאשימה ציינה את הכלל הפסיקתי ולפיו נסיבות אישיות אינן בעלות משקל מכריע כבעבירות אחרות, הן בשל אופיה של העבירה והן בשל שכיחותה אצל אנשים נורמטיביים. מצינת הפרקליטה כי שליחת אדם נורמטיבי ואף מלח הארץ למאסר הינה קשה מנשוא ואולם יש לזכור כי בתאונה אשר נגרמה ברשלנותו של הנאשם נהרג ילד שעדיין לא מלאו לו 17 שנים.

7. ב"כ המאשימה הוסיפה דברים באשר לניהול המשפט. " אין חולק שזכותו הבסיסית...של כל נאשם להלחם על חפות ולמצות את הדין.. " ואולם בהעדר לקיחת אחריות, וכאשר הנאשם העלה כל טענת הגנה אפשרית כולל שימוש ציני בסרטון הנצחה של המנוח כדי לבקש ולקבל נתוני תקשורת, אשר לבסוף לא שפכו אור התאונה , אין להקל על הנאשם. עוד קבלה הפרקליטה על זימונו של מר רונן זגיר לעדות באמרה : **" להביא היום לכאן לאולם בית המשפט את אב המנוח...רזה עם אזיקים על הרגליים... להביא את האבא לפה בפני בית המשפט שהנאשם וההגנה ידעה לאורך כל הדרך בדבריהם שהוא נמצא בבית סוהר רק בשביל מה? בשביל לשאול אותו האם השורה חסרת המשמעות של " בעקבות התאונה הוא התגרש" בשביל זה להביא אותו לכאן שבית משפט יראה אותו במצב הזה?... אני סבורה שהסיבה להבאת אביו של המנוח לכאן זה כדי שיראו אותו במצב הזה...כל המהלכים האלו נעשו כדי להשחיר את אביו של המנוח "**

8. בסיכומם של דברים עותרת המאשימה להטלת מאסר בפועל לתקופה של 15 חודשים פסילת רשיון נהיגה לתקופה ממושכת מאסר מותנה ופיצויים למשפחת המנוח.

טיעונים לעונש מטעם ההגנה

9. בפתח דבריה הביאה הסנגורית מדברי המחוקק בסעיף 40 יא (6) לחוק העונשין ולפיו כפירה באשמה וניהול משפט לא יזקפו לחובת נאשם. יתרה מזאת אומרת הסנגורית, היתה חשיבות רבה בניהול המשפט אשר חשף את הכשלים הרבים בעבודת הבוחן המשטרתית, כשלים אשר הביאו את בית המשפט להפנות את הכרעת הדין לבוחן הראשי של משטרת ישראל. עוד מוסרת ב"כ הנאשם כי היתה חשיבות רבה בחשיפת תופעה אשר לא הוכרה עד כה והיא התלכדות האורות. לנוכח כל זאת ויתר הנתונים אשר הוכחו בבית המשפט אין לומר כי היה ניהול סרק ובניגוד לעמדת המאשימה רמת הרשלנות אשר יש לייחס לנאשם הינה נמוכה ולא גבוהה כפי שטענה המאשימה. מוסיפה הסנגורית וטוענת כי ישנה רשלנות תורמת למנוח ולנהגת הסקודה. ב"כ הנאשם הפנתה את בית המשפט לפסיקה לתמיכה בטיעוניה, הן באשר לרמת הרשלנות והן באשר לאשם תורם, וציינה בין היתר את פסק דינו של בית המשפט המחוזי בלוד בע"פ 14034-08-15.



10. ובאשר לנסיבות האישיות. ראשית מצינת ב"כ הנאשם את עברו התעבורתי של הנאשם במשך שנות נהיגה רבות וכאשר מעולם לא היה מעורב בתאונת דרכים, קלה כבחמורה. הסנגורית מפנה את בית המשפט לתסקיר שרות המבחן ולהמלצותיו העונשיות, להשלכות הקשות של התאונה על הנאשם ומשפחתו, ובמיוחד על בנם איילון שחוגג בימים אלו בר מצווה, ולהשלכות הקשות אשר תגרמנה למשפחת הנאשם בכלל, ולאילון בפרט, אם אביו ישלח למאסר מאחורי סורג ובריח. בהקשר זה מפנה הסנגורית למכתבה של הפסיכותרפיסטית שהוגש לבית המשפט. כמו כן מתארת הסנגורית את מצבו הרפואי של הנאשם וכי למרות זאת עשה כל המאמץ להמשיך ולשרת במילואים. ב"כ הנאשם מוסרת כי הנאשם חווה את כאב משפחת המנוח וביקש לחבק את אביו של המנוח בליל התאונה ואולם הבוחן המשטרתי לא אפשר זאת בשל סערת הרוחות של האב. הסנגורית אף מסרה את התייחסותה וטענותיה באשר לזימונו של אביו של המנוח ממקום מעצרו לעדות לעונש. בסיכומם של דברים עתרה ב"כ הנאשם לקבלת המלצת שרות המבחן ולגזירת דינו של הנאשם למאסר בעבודות שרות יחד עם צו מבחן. בכל הנוגע ליתר רכיבי הענישה ההגנה לא הרחיבה והשאירה לשיקול דעת בית המשפט.

11. לאחר טיעוני הסנגורית מסר הנאשם את דברו. הנאשם מתאר כיצד כל חייו ביקש ללכת בדרך הנכונה להתנהל ביושר והגינות ולתרום לחברה. הנאשם ביקש את סליחת משפחת רזיאל על הכאב העמוק שנגרם להם. הנאשם תיאר את הקושי הרב שהוא ומשפחתו עוברים ובעיקר את חרדותיו של בנו איילון וכיצד ברגע אחד "**כבו העיניים ושמת החיים נעלמה**". הנאשם ביקש כי יוטל עליו עונש אשר יסייע בשיקומו, עונש אשר יוכל באמצעותו לתרום לחברה.

דין והכרעה

12. הענישה הראויה ביחס לערך הנפגע ומדיניות הענישה

ב"כ המאשימה הפנתה את בית המשפט, ובצדק, לפסק הדין המנחה בעניין אלמוג, פסק הדין המתווה את הדרך בניתוח הפרמטרים שיש לבחון בקביעת העונש הראוי בתאונות דרכים בהן קופדו חיי אדם. הכלל הראשון הינו הקביעה כי העונש הראוי הינו מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח. ענישה זו מבטאת את הערך העליון של קדושת החיים, ובשל פגיעתו של הנאשם, במעשיו ובהתרשלותו, בערך עליון זה ישנו הכרח בהטלת מאסר בפועל. אך במצבים חריגים, בנסיבות אישיות מורכבות במיוחד, ובשילוב רמת רשלנות נמוכה, ישקול בית המשפט ריצוי המאסר בדרך של עבודות שרות. לפיכך יש לבחון האם אכן מדובר ברמת רשלנות נמוכה.

13. רמת הרשלנות של הנאשם

ההגנה סברה כפי שצוין לעיל כי מדובר ברמת רשלנות נמוכה של הנאשם. אינני מקבל זאת. בשאלה מהי רמת הרשלנות יש לבחון מס' נתונים: האם מדובר ברשלנות רגעית או מתמשכת, האם מדובר ברגע אקראי של היסח הדעת או שמא נטילת סיכון ורמתו, האם קיימת רשלנות תורמת של המעורבים בארוע בין אם המדובר בנהג הנפגע או באחרים, ואם ישנה רשלנות תורמת מה הקשר הסיבתי בין רשלנותם להתנהגותו הרשלנית של הנאשם. מניתוח רמת הרשלנות של הנאשם כפי שפורט בהרחבה בהכרעת הדין עולה כי אין מדובר ברשלנות



נמוכה ורגעית. אמנם מתוך מכלול התנהגותו של הנאשם ניתן להסיק כי הנאשם פעל לצימצום רמת הסיכון הפוטנציאלי ואולם אין בכך כדי לקבוע כי מכלול התנהגותו מגלה רשלנות נמוכה. כפי שצוין בהרחבה בהכרעת הדין הנאשם בחר לפנות פניית פרסה בתנאי דרך קשים בכביש בינעירוני ללא תאורת ירח או תאורת רחוב ולפנות את פניית הפרסה לתוך נתיב בו התנועה זורמת יחסית כשהמהירות המותרת בו הינה 80 קמ"ש. לכל אלו יש להוסיף את קביעתו של מומחה ההגנה כי בהעדר תאורה במקום לא ניתן היה להעריך את מרחקם של האורות המתקרבים לנאשם. מדובר בפעולה אשר אמנם איננה בניגוד להוראה ספציפית של הדין, כגון תמרוך האוסר פניית פרסה, אולם כפי שציינתי בהכרעת הדין אין לנאשם זכות מוקנית לפנות פניית פרסה בכל עת ובכל מקום שיחפוץ. פניית פרסה, בדרך כלל, טומנת בחובה סיכון פוטנציאלי כלשהו ובנסיבות תאונה זו הסיכון היה רב ביותר, מכאן נגזרת חובת זהירות מוגברת ביותר, חובה אותה הנאשם הפר. מדובר לטעמי אף ברשלנות מתמשכת משום שהיתה לנאשם השהות, במחשבה מושכלת, להחליט להמנע מהשלמת פניית הפרסה ולהמשיך בנתיבו המקורי, או למצער להמתין עד חלוף האורות המתקרבים בנתיב הנגדי, אורות, אשר כאמור לעיל, לא היה יכול להעריך את מרחקם ממנו. יחד עם זאת אציין לקולא, כפי שהסנגורית הדגישה בטיעוניה, כי נראה שהנאשם עצר בקו הקטעים טרם הכנסו לנתיב הנגדי ובחן את התנועה המתקרבת לעברו. כמו כן נראה כי הנאשם לא הבחין באופנועו של המנוח. אמנם אף בכך רשלנותו, כפי שפורט בהכרעת הדין, ואולם אין מדובר במקום בו הנאשם מבחין באופנוע ונכנס לנתיבו, למרות זאת, תוך נטילת סיכון או הערכה מוטעית. בשל נתונים אחרונים אלו סברה הסנגורית כי יש לייחס לנאשם רשלנות נמוכה והפנתה את בית המשפט לפסק דינו של בית המשפט המחוזי בע"פ 14034-08-15 שצוין לעיל ואולם אינני מקבל טענה זו ואני סבור כי לנוכח ניתוח רמת הרשלנות של הנאשם כאן אין להשוותה לקולא לרמת הרשלנות שם. יתרה מזאת רמת הרשלנות התורמת של המנוח בתיק האמור היתה גבוהה והיותה נדבך משמעותי בקביעת הענישה הן בערכאה קמא והן בערכאה הערעור. אף בפרמטר זה אין להשוות בין המקרים כפי שיוסבר בפרק הבא הדין בטענות בדבר אשם תורם.

14. אשם תורם

טוענת ב"כ הנאשם כי קיימת רשלנות תורמת לנהגת הסקודה בכל הנוגע לעוצמת האורות שהיו ברכבה ואשר תרמו להיווצרות תופעת התלכדות האורות. כמו כן טוענת ב"כ הנאשם כי אף למנוח, נהג האופנוע, רשלנות תורמת. באשר לאורות הסקודה אני נכון לקבל טענה זו באופן חלקי בלבד. מחד גיסא, אין בפני בית המשפט נתונים ברורים אודות עוצמת וגובה האורות ברכב הסקודה וזאת, בין היתר, בשל מחדלי חקירה משמעותיים שעמדתי עליהן בהכרעת הדין, ולפיכך נתון אשר מוטל בספק צריך לבוא לטובת הנאשם. מאידך גיסא, כפי שנומק בהרחבה בהכרעת הדין, תרומת נתון זה לתאונה הינה שולית יחסית ואשמתו של הנאשם עולה אף בשל נימוקים שונים אשר אינם קשורים כלל לסוגיית התלכדות האורות. משכך אף אם אקבל את עמדת הסנגורית בעניין זה, אין המדובר בצמצום משמעותי ברמת רשלנותו של הנאשם.

15. ובאשר לטענה בדבר רשלנות תורמת למנוח אין לי אלא לדחות טענה זו מכל וכל. המנוח נסע בנתיבו הלגיטימי בכביש בינעירוני בו המהירות המותרת הינה 80 קמ"ש, הנאשם הוא אשר מבקש להכנס לנתיבו של נהג האופנוע וצריך להמתין עד אשר יחלפו כל כלי הרכב בנתיב הנגדי ויאפשרו את סיום פנייתו בבטחה. גלגול אחריות ולו חלקי על המנוח בנסיבות אלו הינו מופרך בעליל.



16. מתחם הענישה

לנוכח כל האמור לעיל, ולאחר בחינת רמת הרשלנות של הנאשם, אני סבור כי אין מקום לקבוע מתחם הענישה המתחיל ממאסר בעבודות שרות, אלא יש לקבוע מתחם ענישה הנע בין 6 חודשי מאסר, מאחורי סורג וברית, ועד ל- 24 חודשי מאסר.

17. קביעת העונש בתוך המתחם.

בקביעת הענישה ההולמת בתוך המתחם יש לתת את הדעת לנסיבותיו האישיות של הנאשם. לבית המשפט הוגש תסקיר שרות מבחן אשר הינו חיובי ביותר. אין חולק כי הנאשם הינו מאלו המכונים "מלח הארץ". לנאשם תרומה משמעותית לחברה והעידו על כך עדי ההגנה אשר באו לדבר בזכותו. הנאשם שרת שרות צבאי כחובש קרבי ופעל למען חבריו והמדינה תחת אש. יתרה מזאת הנאשם אף פעל להמשיך את שרותו הפעיל במילואים למרות שיכול היה להשתחרר מכך עקב מצבו הרפואי. על כל זאת לעמוד לזכותו כהוראת סעיף 40 יא(7) לחוק העונשין.

18. אין ספק כי הנזק שנגרם לנאשם ולמשפחתו כתוצאה מהתאונה, והנזק שיגרם כתוצאה מענישה הכוללת מאסר מאחורי סורג וברית, משמעותי ביותר. בעניין זה הוגש לבית המשפט מכתבה של הפסיכותרפיסטית אשר מטפלת בבנו של הנאשם וכן תסקיר שרות המבחן אשר אף הוא דן בסוגיה זו. נתונים אלו צריכים לבוא בחשבון בקביעת הענישה לקולא, בתוך המתחם, כהוראת סעיף 40 יא(1) וסעיף 40 יא (2)

19. הנאשם לא לקח אחריות למעשיו ולפיכך סעיף 40 יא (4) רישא לא חל בעניינו ובנוסף ניתן היה לקצר חלק מההתדיינויות ולחסוך בכך חלק, ולו קטן, מכאב משפחת המנוח בכלל, וכאב האב, שליווה את מרבית מהלך המשפט, בפרט. יחד עם זאת בית המשפט מתרשם כי הנאשם וחמיו עשו מאמצים כנים ליצור קשר עם משפחת המנוח עוד בשלבים הראשונים של הארוע וביקשו להביע את השתתפותם העמוקה בכאב המשפחה. אף זאת יעמוד לזכות הנאשם.

20. באיזון השיקולים השונים הכרוכים בפרק זה אני סבור כי יש לקבוע את הענישה ההולמת ברף התחתון של מתחם הענישה דהיינו 6 חודשי מאסר בפועל מאחורי סורג וברית.

רכיבי ענישה נוספים

21. פסילת רשיון נהיגה.



הצדדים לא טענו רבות בעניין זה. מדיניות הענישה הנהוגה והענישה ההולמת הינה לפסילת רשיון הנהיגה לתקופה ממושכת ואינני מוצא כל מקום לחרוג ממדיניות מענישה זו.

22. פיצויים למשפחת המנוח.

מותב זה הביע לא אחת את דעתו כי חשיבות רבה בהטלת פיצויים הניתנים מידו של מבצע העבירה לידי משפחת המנוח שהינם נפגעי העבירה. כל ענישה או פיצוי אינם יכולים להשיב את רזיאל לחיק משפחתו ואין בהם כדי לנחם את המשפחה בכאבה הרב ואולם לנתינה זו ערך מוסרי וחינוכי משמעותי ביותר. מרבית רכיבי הענישה מכוונים לטובת האינטרס הציבורי בכללותו, ואילו הפיצוי הינו הרכיב העונשי היחידי המכוון כולו לקרבן העבירה ומכאן יחודו וחשיבותו. האמור לעיל משתלב בגישה המקובלת כיום והמקדמת את זכויות נפגעי העבירה .

23. לנוכח כל האמור, ולאחר שבחנתי את השיקולים השונים, לחומרה ולקולא, אני דן את הנאשם לעונשים הבאים.

א. מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח לתקופה של 6 חודשים.

ב. מאסר לתקופה של שנה וזאת על תנאי למשך 3 שנים אם יעבור את העבירה בה הורשע.

ג. פסילת רשיון נהיגה לתקופה של 10 שנים.

ד. תשלום פיצויים לטובת עזבון המנוח בסך של 40,000 ₪.

ניתנה והודעה היום י"ב כסלו תשע"ז, 12/12/2016 במעמד הנוכחים